

**Hur skapar vi bästa möjliga
förutsättningar för att lyckas med prao?**

Åsa Bengtsson, SKL

Om Sveriges Kommuner och Landsting, S

- Arbetsgivar- och intresseorganisation
- Medlemsorganisation för alla kommuner och regioner
- Tre ben:
 - intressebevakning
 - råd och stöd
 - verksamhetsutveckling

Obligatorisk prao i grundskolan

10 kap 8a §

Huvudmannen ansvarar för att praktisk arbetslivsorientering (prao) anordnas för alla elever under sammanlagt minst tio dagar från och med årskurs 8. Syftet med prao är att eleverna ska få kunskaper om arbetslivet inför kommande studie-och yrkesval.

Ovanstående är spelplanen och håller vi oss på denna är det bara fantasin som sätter gränser för hur vi organiserar prao hos oss.

Olika sätt att tänka

- fem dagar i årskurs 8 och fem dagar i årskurs 9
- tio dagar i årskurs 8 eller tio dagar i årskurs 9
- en dag i månaden eller under ett helt år, eller tre-fyra dagar per termin under tre terminer
- prao inom offentlig verksamhet i åttan och privat verksamhet i nian
 - eller tvärtom
- prao inom ett och samma tema, men på olika företag
- prao på ett stort företag med möjlighet att testa olika yrken
- central samordning av prao i kommunen eller upp till varje skolenhet

Framgångsfaktorer för att lyckas med prao

- att prao blir en del i en större helhet, process, vad gäller samverkan skola-arbetsliv
- att ett medvetet för-, under och efterarbete genomförs för både elev och på arbetsplatsen

Från
förskoleklass
till gymnasiet
för vidare i
studier och
yrkesval.

Modern arbetslivsorientering

En utbildning för samtidens och framtidens arbetsmarknad

**VARBERGS
KOMMUN**

Studie- och yrkesvägledning – hela skolans ansvar – vägen Varberg valde 2014

- Kartläggning, nuläge och behov utifrån mål
- Skapa förutsättningar i organisationen (funktion och ansvar)
- Kommunicera mål och syfte (internt, externt)
- Skapa incitament för kollegialt lärande (systematik, återkommande)
- Pilota, analysera, modifiera/ta bort, kvalitetssäkra, SKA (lärcykel)

Organisation, funktioner och ansvar

- Politik – beslutar om *vad* (mål i verksamhetsplan)
- Ledningsgrupp – beslutar om *hur* (strategier utifrån mål i verksamhetsplan)
- Utvecklingschef – leder och deltar i *görande* (uppföljning och kvalitet i SKA)
- Rektor – *organiserar* för MOA (chef för SYV)
- SYV – följer och deltar för *förändrade samtal* (utvecklar årshjul)
- Skola- arbetslivsutvecklare – *operativ* i SKAL- process (från idé till verklighet)
- Lärare/pedagoger (*planerar, genomför, lärsprider, utvärderar*)

Modern arbetslivsorientering

För likvärdighet

SKAL / KOLL

Värdeskapande
aktiviteter

MOA-mässa

PRAO

Väglednings-
information

Väglednings-
samtal

Elevens
valkompetens

Skollag, läroplan och kursplaner

SKAL-företag grundskolan

- Minst 35 olika yrken inom det egna företaget/organisationen
- Inget *projekt* – långsiktig process med progression för elevers valkompetens och lärande
- Förankrat i företagens/organisationens ledningsgrupp
- ”Muskler” att systematiskt möta *alla* berörda årskurser i *varje* stadié– år efter år
- Lyhörda för skolans uppdrag, syfte och innehåll – lokalt *och* nationellt
- Höga förväntningar och god kommunikation

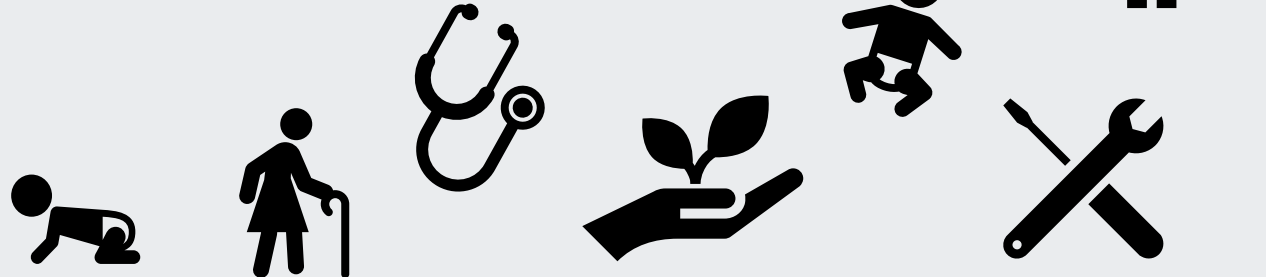
#MOA-mässan2019

”Nya yrken, smakprov och utmaningar.”

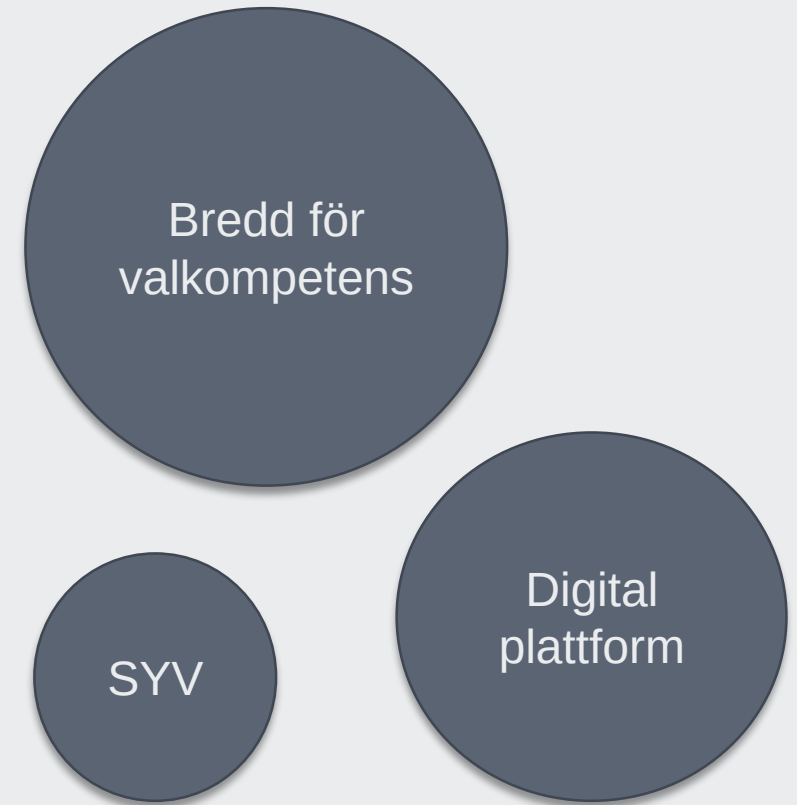
Och, så var det det där med PRAO...

- Kommunens förvaltningar tar emot 616 elever från åk 8 i maj
- Eleverna går ut på PRAO tillsammans, två och två
- Information till skolor och handledare
- Riskbedömning sker centralt

Skolutvecklingen fortsätter...

- Utvärdering
- Hösten 2019: åk 8 och åk 9
- I åk 9 vidgas vyerna – det egna ansvaret får växa
- Mycket kvar att göra...

Utmaningar och möjligheter

- att hitta prao-platser – [Eskilstuna](#) och Falkenberg
- att förbereda eleverna inför prao - [Herrljunga](#)
- att förbereda arbetsplatserna inför eleverna - [Östersund](#)
- att samordna och systematiskt organisera arbetet med prao hos huvudmannen - Sundsvall

Frågor på det?

Åsa Bengtsson SKL, asa.bengtsson@skl.se

Viktoria Struxsjö Varbergs kommun, viktoria.struxsjö@varberg.se

Helle Lagerborg Varbergs kommun, helle.lagerborg@varberg.se